

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра симуляційних медичних технологій

Силабус навчальної дисципліни

«Медицина невідкладних станів. Удосконалення практичних навичок. Симуляційне навчання»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС Семестр: IX — X 5 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять Кафедра симуляційних медичних технологій м. Одеса, пров. Валіховський, 3
Викладач(-і)	завідувач кафедри, д.екон.н, к.мед.н., доцент Олександр РОГАЧЕВСЬКИЙ асистент кафедри Ольга ЄГОРЕНКО доцент кафедри, к.мед.н. Михайло ПЕРВАК доцент кафедри, к.мед.н. Василь ГЛАДЧУК доцент кафедри, к.мед.н. Ігор ШЕВЧЕНКО доцент кафедри, к.мед.н. Юрій ПЕТРОВСЬКИЙ доцент кафедри, к.мед.н. Юлія ПРОКОПЧУК асистент кафедри В'ячеслав ОНИЩЕНКО асистент кафедри Дмитро КАРАКОНСТАНТИН асистент кафедри Геннадій ЧЕРЕМНИХ асистент кафедри Світлана ТРИЩЕНКО асистент кафедри Сергій ЛУНЬКО
Контактна інформація	Е-mail: simmedtech@onmedu.edu.ua Консультації: з 14.30 до 16.30 кожного робочого дня

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber, WhatsApp, Telegram (через створені у Viber, WhatsApp, Telegram групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом є порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим, зокрема в умовах надзвичайних станів та в бойових дій.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

Пререквізити: ґрунтується на отриманих знаннях під час вивчення попередніх дисциплін: медичної біології, нормальної анатомії та фізіології людини, фармакології, гігієни, патологічної анатомії, патологічної фізіології, медицини невідкладних ситуацій, терапії, хірургії та інших клінічних дисциплін й інтегрується з цими дисциплінами.

Постреквізити: удосконалює теоретичні знання і практичні навички з організації і надання невідкладної медичної допомоги постраждалим, зокрема в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах.

Мета — формування та удосконалення у здобувачів вищої освіти здатності до організації заходів, що спрямовані на збереження життя людини та мінімізацію наслідків впливу пошкоджуючих факторів та надання екстреної медичної допомоги постраждалим, зокрема в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах.

Завдання:

1. Визначення основних принципів оцінки стану постраждалого в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах.
2. Формування та удосконалення навичок організації заходів, що спрямовані на збереження життя людини та мінімізацію наслідків впливу пошкоджуючих факторів.
3. Формування та удосконалення навичок надання екстреної медичної допомоги постраждалим, зокрема в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах.
4. Опанування знань про основні класи препаратів, що застосовуються при наданні допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах, формування здатності приймати рішення про тактику ведення постраждалих, на основі відповідних клініко-фармакологічних принципів.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- Анатомічну будову органів та систем у дорослих та дітей різного віку
- Показання та протипоказання, ускладнення, методика, алгоритм та техніку проведення серцево-легеневої реанімації у дорослих та дітей різного віку
- Знати методи загального обстеження. Поняття про пальпацію, перкусію та аускультацию
- Особливості надання екстреної медичної допомоги при масових ураженнях
- Патологічні зміни органів та систем у дорослих та дітей різного віку
- Фізіологічні особливості кровообігу та дихання у дорослих та дітей різного віку
- Патогенез гіпоксії клітин головного мозку
- Фармакокінетику, фармакодинаміку та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

побічні явища препаратів, що використовуються при наданні екстреної медичної допомоги постраждалим

- Алгоритми та протоколи лікування хворих
- Принципи медичної етики
- Поняття, показання, протипоказання, техніка проведення, алгоритм та ускладнення маніпуляцій:

1. відновлення прохідності дихальних шляхів
2. базова серцево-легенева реанімація
3. дефібриляція за допомогою ручного автоматичного дефібрилятора-кардіовертера
4. реєстрація стандартної ЕКГ в 12 відведеннях
5. тимчасова зупинка зовнішньої кровотечі
6. первинна хірургічна обробка рани, перев'язка, зняття шкірних швів, зокрема у польових умовах
7. накладання пов'язки, в т.ч. у польових умовах
8. встановлення назогастрального та орогастрального зондів
9. транспортна іммобілізація
10. введення лікарських речовин (внутрішньовенне струминне та крапельне, внутрішньокісткове), зокрема у польових умовах
11. забезпечення периферичного венозного та внутрішньокісткового доступів
12. вимірювання артеріального тиску
13. катетеризація сечового міхура м'яким зондом
14. плевральна пункція
15. пункція перикарда за Ларресом
16. лапароцентез
17. конікотомія
18. прийом Геймліха
19. пульсоксиметрія
20. оцінка пульсу на периферичних артеріях
21. аускультация серця та судин
22. перкусія та аускультация легень
23. пальпація живота

Вміти:

- Орієнтуватися в анатомічній будові органів та систем у дорослих та дітей різного віку
- Назвати показання та протипоказання, ускладнення, методику, алгоритм та техніку проведення серцево-легеневої реанімації у дорослих та дітей різного віку
- Вміти провести загальне обстеження (пальпація, перкусія, аускультация, вимірювання АТ тощо). Вміти аналізувати результати ЕКГ
- Назвати патологічні зміни органів та систем людини
- Орієнтуватися у фізіологічних особливостях кровообігу та дихання у дорослих та дітей різного віку
- Визначати гіпоксію клітин головного мозку
- Орієнтуватись у дозуваннях, фармакокінетиці, фармакодинаміці та побічних явищах препаратів, що використовуються при наданні екстреної медичної допомоги постраждалим
- Визначити послідовність дій при наданні невідкладної допомоги постраждалим
- Виконати необхідні маніпуляції

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

- Простежити за станом хворого після виконання практичної навички
- Надати психологічну допомогу пацієнтам
- Вирішувати деонтологічні завдання, пов'язані з професійною діяльністю
- Володіти навичками професійного спілкування

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання. Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (30 год.) і організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Консультації — індивідуальні.

Методи навчання.

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, розв'язування клінічних ситуаційних задач, відпрацювання та контроль практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах (за списком 5), проходження симуляційних сценаріїв, розв'язування тестових завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, електронними інформаційними ресурсами, самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, підготовка до практичних занять.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Базова підтримка життєдіяльності. Симуляційне навчання

Тема 2. Надання невідкладної допомоги постраждалим на місці події

Тема 3. Надання домедичної та першої медичної допомоги при травмі.
Симуляційне навчання

Тема 4. Надання домедичної та першої медичної допомоги під час евакуаційних заходів та в умовах приймального відділення. Симуляційне навчання

Тема 5. Підсумкове заняття

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Екстрена та невідкладна медична допомога. У VI Т. IV. Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. Вищ. Навч. Закл. / Крилюк В.О. та ін. – Київ: Ожива. – 2020. – 300 с.
2. Екстрена та невідкладна медична допомога: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України. Рекомендовано Державною установою “Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України” /Шкурупій Д.А.(заред.).-2-ге вид.— 2018. — 240 с., чорноб.вид, пал.тв.
3. Невідкладна військова хірургія. / пер. з англ. — Київ, Наш Формат, 2022. — 576 с., іл.
4. Хірургія : підручник / О.Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Путінцева. - 5-е вид. - К. : ВСВ “Медицина”, 2021. - 416 с.
5. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія : навчальний посібник (ВНЗ I-III р.а.) / А.А. Ілько. - 2-е вид., переробл. і допов., “Медицина”, Київ, 2018

Додаткова:

1. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 р. № 1269 «Екстрена медична допомога: новий клінічний протокол».
2. Наказ МОЗ України від 30.12.2015 р. № 916 «Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги медикаментозна алергія, включаючи

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

анафілаксію».

3. The Complete First Aid Pocket Guide. by John Furst / ISBN 9781507208892 - Adams Media, 2018. 190 pages.
4. Manual of emergency medicine / editor, G. Richard Braen. — 6th ed. ISBN: 978-1-60831-249-8. May 23, 2011. 704 pages.
5. Pediatric Emergency Medicine, Second edition, illustrated clinical cases, © 2019 by Taylor & Francis Group, LLC / International Standard Book Number-13: 978-1-4822-3029-1 (Paperback) 978-1-138-34649-9 (Hardback). 436 pages.
6. Mechanical Ventilation in Emergency Medicine. by Susan R. Wilcox & Ani Aydin & Evie G. Marcolini. ISBN 978-3-319-98409-4 ISBN 978-3-319-98410-0 (eBook).
<https://doi.org/10.1007/978-3-319-98410-0/2019>. 122 pages.
7. Acute Medicine: A Practical Guide to the Management of Medical Emergencies, 5th Edition / David C. Sprigings (Editor), John B. Chambers (Editor) - ISBN: 978-1-118-64428-7. July 2017 Wiley-Blackwell, 784 Pages.
8. 30 Невідкладних станів в терапії: навчальний посібник: за ред. проф. Ю.М. Мостового. Вінниця, 2017
9. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. / за ред. Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ, 2017. 280 с.
10. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани : навчальний посібник: за ред. проф. Владики А.С. Одеса: ОНМедУ, 2016

Електронні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. <https://www.cprguidelines.eu/> – Європейська рада реанімації
3. <https://www.c-tecc.org/our-work/guidance> – Комітет з тактичної невідкладної допомоги постраждалим
4. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n42> – Наказ МОЗ України від 09.03.2022 р. № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах»
5. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України
6. <https://gmka.org/uk/category/dlya-medukiv/nevidkladna-hirurgiya/> – Глобальний альянс медичних знань
7. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація
8. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
9. www.dec.gov.ua/mtd/home/ – Державний експертний центр МОЗ України
10. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
11. www.gmc-uk.org – General Medical Council (GMC)
12. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
13. <https://emergencymanual.stanford.edu/downloads/> – Стенфордський посібник з невідкладної допомоги
14. <https://www.futurelearn.com/courses/critical-care> – Посібник з медицини невідкладних станів Університету Глазго

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання клінічних ситуаційних задач, оцінювання виконання практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах;
- тестовий контроль: оцінювання розв'язування тестових завдань.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра симуляційних медичних технологій

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання. Ґрунтовно і всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. При вирішенні клінічної задачі правильно інтерпретує дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, правильно відповідає на всі поставлені питання і переконливо обґрунтовує свою точку зору, може запропонувати та обґрунтувати альтернативний варіант рішення з окремих питань. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ правильно демонструє виконання практичних навичок на симуляційних муляжах та манекенах, точно дотримується алгоритму їхнього виконання
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками. Достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і будує відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує викладач. При вирішенні клінічної задачі припускається несуттєвих помилок чи неточностей в інтерпретації даних анамнезу, результатів клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, без суттєвих помилок відповідає на всі поставлені питання, повно обґрунтовує свою точку зору, проте пропозиції альтернативного варіанту викликають утруднення. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ допускає незначні похибки в алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах, виправлені за вказівкою викладача
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання. Володіє основним обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді, у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичних завдань. У відповідях мають місце суттєві помилки. При вирішенні клінічної задачі з помилками інтерпретує дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, не знає окремих деталей, допускає неточності у відповідях на питання, недостатньо правильно обґрунтовує свої відповіді та трактує формулювання, відчуває труднощі у виконанні завдань та пропозиції альтернативних варіантів. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ припускається значних похибок у алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявляє низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. При вирішенні клінічної задачі не може інтерпретувати отримані дані анамнезу, результати клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень, відповісти на поставлені питання, або допускає у відповідях суттєві помилки; не міг обґрунтувати свої рішення чи робить це не переконливо. Альтернативних варіантів не пропонує. При розв'язанні практичного завдання за типом ОСКІ не продемонструє або припускається грубих помилок і похибок в алгоритмі та техніці виконання навички на симуляційних муляжах та манекенах
---------------------	---

Форми і методи підсумкового контролю: залік

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії — при стрічковій системі навчання, на останньому занятті — при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувача: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, електронними інформаційними ресурсами, самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, підготовка до практичних занять.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:

- пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу;
- пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра симуляційних медичних технологій

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Запізнення на заняття — не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», який він повинен відпрацювати у загальному порядку. Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.